

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin, %96'sının aktif deprem kuşağında yer aldığı konunun ilgililerince belirtilmektedir. Nitekim sürekli olarak irili ufaklı pek çok depremin meydana geldiği yaşanan gerçektir. Bu depremlerden 17 Ağustos 1999 tarihinde yaşanan ve Gölcük Depremi olarak bilinen, Richter ölçeğinde 7.4 olarak kaydedilen deprem felaketi ülkemizin 20. yüzyılda yaşadığı en büyük felaket olarak tarihe geçmiştir. 15 binden fazla insanımızın hayatını yitirdiği felakette, 25 bine yakın insanımız da yaralanmıştır. Yine depremin yapılar üzerindeki tahribatı da ağır olmuş, 17 Ağustos 1999 Gölcük ve 12 Kasım 1999 Düzce depremlerinde 103.000 ağır hasarlı, 119.000 orta hasarlı, 128.000 az hasarlı olmak üzere, tespit yaptırmayanlar da dahil edildiğinde bazı kaynaklara göre yaklaşık 400.000 yapının hasar gördüğü tespit edilmiştir. Depremin yarattığı bu can ve mal kaybı, bölgedeki plansız kentleşme ve arazi kullanımı ile imar uygulamalarındaki yanlışlıklar nedeniyle büyük olmuştur.

Depremin üzerinden yaklaşık 7 yıl geçmesine rağmen, deprem yaşanan illerimizde depremin yarattığı sorunlar maalesef tam olarak çözülememiştir. Depremden hasar gören yapıların onarımı ve güçlendirme işlemi hala sonuçlandırılmadığı gibi bu alanda önemli sıkıntıların da yaşandığı bilinmektedir. Özellikle orta hasarlı yapıların onarımı ve güçlendirme çalışmalarının amaca uygun yapılmadığına ilişkin pek çok tespit ve görüş vardır. Deprem sonrasında yapılan onarım ve güçlendirme çalışmaları, uygulamanın bir şartnameye bağlanmaması, uygulayıcılara yeterli eğitim verilemeyişi nedeniyle farklı şekillerde ve bilimsellikten uzak yürütülmüştür. Oysa bilindiği gibi depremde meydana gelen yapı hasarlarının başında mimarlık ve mühendislik kusurları ile yapım hatalarının geldiği gözlenmiştir. Deprem nedeniyle yapılan çalışmaların sonucunda tasarım aşamasından bina üretim sürecine kadar depreme dayanıklı yapı üretilmediği, malzeme ve işçilik hatalarıyla birlikte sağlıksız yapıların ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sağlıksız yapılarda meydana gelen hasarların onarımı ve güçlendirilmesi daha çok dikkat, özen ve teknik bilgi gerektirmektedir. Aksi halde özenli yapılmayan onarım fayda yerine zarar da getirebilmektedir. Nitekim 12 Kasım 1999 Düzce depreminde en çok hasar yanlış onarım ve takviye gören yapılarda meydana gelmiştir. Bu nedenle onarım ve güçlendirmede doğru tespit, iyi ve amaca uygun proje, tekniğine uygun ve kontrollü imalat, kaliteli malzeme kullanımı önemlidir.

Gölcük ve Düzce Depremlerinden sonra orta hasarlı yapılarını güçlendirmeleri için kredi alan hak sahiplerinin, amaca uygun onarım yapamadıkları, bu konuda kamu kontrollerinin gereği gibi yapılamadığı gibi iddialar vardır. Ancak bu krediden de yapıları iskanlı ve hasarlı olan hak sahipleri yararlanabilmiş, yapıları iskansız olanlar ise yararlanamamıştır. Bu kredilerden yararlanamayanlar ise kendi olanaklarının elverdiği ölçülerde tekniğe uygun olmayan yöntemlerle onarımlarını yapmışlar ya da bina çatlaklarını sıvamak veya boyamak suretiyle hasarlarını gizleme yoluna gitmişlerdir. Bölgede kaçak yapıların yaygın olduğu göz önüne alındığında buralarda yaşayan çok sayıda insanımızın olası bir depremde ciddi riskler altında olduğunu söyleyebiliriz. Hala hasarlı yapılarının onarımlarını yapamayan insanlarımız vardır. Belli bir süre sonra onarımları yapılmadığı için mevzuat gereği bu yapılar yıkılarak kaldırılmak zorunda kalınacaktır.

Bu konuda çalışma yapan uzmanlar Türkiye'nin deprem gerçeğini de göz önüne alarak yaşanabilecek önemli bir depremde özellikle güçlendirilmeyen ya da tekniğe uygun olarak güçlendirilmeyen orta hasarlı binaların çok ciddi sorunlar yaratacağını, bir depremi daha kaldıramayacaklarını belirtmektedirler. Bu anlamda toplantılar düzenlenmekte, öneriler üretilmektedir. Depremde mal ve can kaybını önlemenin en etkili ve en ucuz yönteminin binaları, depremi göz önüne alarak depreme karşı dayanıklı yapmak olduğu net bir şekilde yakın geçmişte yaşadıklarımızla ortaya çıkmıştır.

17 Ağustos 1999 Gölcük Depremi ve 12 Kasım 1999 Düzce Depreminin etkilediği Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce ve Yalova illeri ile yine Gölcük Depreminin etkilediği illerden olan İstanbul'da orta hasarlı binaların onarım ve güçlendirme çalışmalarının amaca ve tekniğe uygun yapılıp yapılmadığının, orta hasarlı binalarda güçlendirme işlemlerinin bugüne kadar neden tamamlanamadığının, bu konuda aksamaların nereden kaynaklandığının tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 nci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 nci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

İzzet ÇETİN
Kocaeli Milletvekili ve
44 Milletvekili

- 1.- İzzet ÇETİN- Kocaeli
- 2.- Enver ÖKTEM- İzmir
- 3.- Mehmet SEMERCİ- Aydın
- 4.- Mehmet Ziya YERGÖK- Adana
- 5.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya
- 6.- Nadir SARAÇ- Zonguldak
- 7.- Yücel ARTANTAŞ- Iğdır
- 8.- Abdurrezzak ERTEN- İzmir
- 9.- Ali OKSAL- Mersin
- 10.- Yavuz ALTINORAK- Kırklareli
- 11.- Vezir AKDEMİR- İzmir
- 12.- Ufuk ÖZKAN- Manisa
- 13.- N. Gaye ERBATUR- Adana
- 14.- Bülent BARATALI- İzmir
- 15.- Türkan MİÇOOĞULLARI- İzmir
- 16.- Hakkı ÜLKÜ- İzmir
- 17.- Uğur AKSÖZ- Adana
- 18.- Mehmet IŞIK- Giresun
- 19.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 20.- Mustafa YILMAZ- Gaziantep
- 21.- Erdal KARADEMİR- İzmir
- 22.- Mehmet YILDIRIM- Kastamonu
- 23.- Mevlüt ÇOŞKUNER- Isparta
- 24.- Gürol ERGİN- Muğla
- 25.- Ali Kemal KUMKUMOĞLU- İstanbul
- 26.- Ali Kemal DEVECİLER- Balıkesir
- 27.- Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya
- 28.- Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa
- 29.- Hasan GÜYYÜLDAR- Tunceli
- 30.- Mustafa GAZALCI- Denizli
- 31.- Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep
- 32.- Feridun AYVAZOĞLU- Çorum
- 33.- Mehmet Ali ARIKAN- Eskişehir
- 34.- Muharrem KILIÇ- Malatya
- 35.- Birgen KELEŞ- İstanbul
- 36.- Nuri ÇİLİNGİR- Manisa
- 37.- Mustafa ÖZYURT- Bursa
- 38.- Nurettin SÖZEN- Sivas
- 39.- Ali Cumhur YAKA- Muğla
- 40.- Yakup KEPENEK- Ankara
- 41.- Abdulaziz YAZAR- Hatay
- 42.- Vahit ÇEKMEZ- Mersin
- 43.- Muharrem TOPRAK- İzmir
- 44.- Mehmet Vedat MELİK- Şanlıurfa
- 45.- Mehmet Mesut ÖZAKCAN- Aydın